

**PRAVILNIK
O ZAŠTITI I ZDRAVLJU NA RADU
»Tržnice i pijace « d.o.o.Podgorica**

Podgorica, mart 2022.godine

Na osnovu člana 16 Zakona o zaštiti i zdravlju na radu ("Sl.list CG", br.34/14 i 44/2018) i člana 31 Statuta "Tržnice i pijace" d.o.o. Podgorica, Odbor direktora Društva "Tržnice i pijace" d.o.o Podgorica na sjednici, održanoj dana _____ donio je

P R A V I L N I K
o zaštiti i zdravlju na radu
»Tržnice i pijace « d.o.o.Podgorica

I OSNOVNE ODREDBE

Član 1

Ovim pravilnikom (u daljem tekstu Pravilnik) uređuju se prava, obaveze i odgovornosti zaposlenih u "Tržnice i pijace" d.o.o., kao i prava, obaveze i odgovornosti poslodavca (u daljem tekstu:Društvo), vezana za sprovođenje i unaprjeđenje zaštite i zdravlja na radu.

Član 2

Pravo na zaštitu i zdravlje na radu u skladu sa odredbama ovog Pravilnika imaju zaposleni u "Tržnice i pijace" d.o.o.

Član 3

Obezbeđivanje zaštite i zdravlja na radu zaposlenih realizuje se primjenom preventivnih mjera usmjerenih na sprječavanje, otklanjanje i smanjenje rizika na radnom mjestu i u radnoj okolini na svim nivoima, kojima se u najvećoj mogućoj mjeri smanjuju povrede na radu, profesionalna oboljenja i oboljenja u vezi sa radom, odnosno mjera koje stvaraju prepostavku za puno fizičko, psihičko i socijalno blagostanje zaposlenih.

Član 4

Za obavljanje određenih poslova, pored uslova utvrđenih Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji radnih mesta, zaposleni na određenim radnim mjestima sa određenim stepenom rizika moraju ispunjavati i posebne zdravstvene uslove koji su utvrđeni Aktom o procjeni rizika na radnom mjestu i u radnoj okolini.

Član 5

Zaposlena žena za vrijeme trudnoće ne može da radi na poslovima koji su po nalogu nadležnog organa štetni za njeno zdravlje i zdravlje djeteta.

Član 6

Zaposlenom invalidu rada, zaposlenom koji je pretrpio povredu na radu ili profesionalno oboljenje, u zavisnosti od preostale radne sposobnosti Društvo će obezbijediti obavljanje drugog odgovarajućeg posla, u skladu sa uslovima iz Pravilnika o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta i odredbama Zakona o radu.

II ORGANIZOVANJE POSLOVA ZAŠTITE I ZDRAVLJA NA RADU

Član 7

Poslove zaštite i zdravlja na radu u Društvu iz člana 1 ovog Pravilnika obavlja stručno lice koje ima položen stručni ispit o praktičnoj osposobljenosti za obavljanje poslova zaštite i zdravlja na radu.

Član 8

Društvo je dužno da stručnom licu za zaštitu i zdravlje na radu omogući nezavisno i samostalno obavljanje poslova u skladu sa Zakonom o zaštiti i zdravlju na radu i pristup svim potrebnim podacima u oblasti zaštite i zdravlja na radu.

Član 9

Društvo imenuje stručno lice zaštite i zdravlja na radu donošenjem posebne odluke, a aneksom ugovora o radu utvrđuje obim poslova u oblasti zaštite i zdravlja na radu i obaveštava sve zaposlene u ovom Društvu o imenovanju stručnog lica za zaštitu i zdravlje na radu.

Član 10

Stručno lice zaštite i zdravlja na radu obavlja poslove u skladu sa Zakonom o zaštiti i zdravlju na radu, a naročito:

- 1) učestvuje u pripremi Akta o procjeni rizika;
- 2) organizuje poslove zaštite i zdravlja na radu;
- 3) organizuje obezbjeđenje pružanja prve pomoći;
- 4) predlaže donošenje programa osposobljavanja zaposlenih iz oblasti zaštite i zdravlja na radu;
- 5) vrši kontrolu i daje savjete izvršnom direktoru Društva u planiranju, izboru, korišćenju i održavanju sredstava za rad opasnih materija i sredstava i opreme za ličnu zaštitu na radu;
- 6) učestvuje u uređivanju i opremanju radnog mjesta;
- 7) organizuje preventivna i periodična ispitivanja uslova radne sredine;
- 8) organizuje preventivne i periodične pregledе i ispitivanja opreme za rad;
- 9) predlaže mjere za poboljšanje uslova rada, naročito na radnim mjestima sa povećanim rizikom;

- 10) svakodnevno prati i kontroliše primjenu mjera za zaštitu i zdravlja zaposlenih na radu;
- 11) prati stanje u vezi sa povredama na radu i profesionalnim oboljenjima, kao i bolestima u vezi sa radom, učestvuje u utvrđivanju njihovih uzroka i priprema izvještaje sa prijedlozima za njihovo otklanjanje;
- 12) priprema i sprovodi osposobljavanje zaposlenih za bezbjedan i zdrav rad;
- 13) priprema uputstva za bezbjedan rad ili upotrebu sredstava za rad i kontroliše njihovu primjenu;
- 14) zabranjuje rad na radnom mjestu ili upotrebu sredstava za rad, u slučaju kada utvrdi neposrednu opasnost po život ili zdravlje zaposlenog;
- 15) sarađuje i kordinira rad sa službom medicine rada po svim pitanjima u oblasti zaštite i zdravlja na radu;
- 16) sarađuje sa inspekциjom rada, inspekcijom zaštite i zdravlja na radu i drugim organima i službama zaštite i zdravlja na radu;
- 17) sačinjava izvještaj o zaštiti i zdravlju na radu zaposlenih i dostavlja izvršnom direktoru Društva;
- 18) vodi evidencije u oblasti zaštite i zdravlja na radu.

Član 11

Lični podaci prikupljeni u vezi sa ljekarskim pregledima zaposlenog povjerljive su prirode i ne mogu se koristiti u svrhu diskriminacije zaposlenih.

Član 12

Društvo je dužno da zaposlenom na radnom mjestu sa povećanim rizikom prije početka rada obezbijedi prethodni ljekarski pregled, kao i periodični pregled u toku rada.

Ako se u postupku periodičnog pregleda utvrdi da zaposleni ne ispunjava posebne zdravstvene uslove za obavljanje poslova na radnom mjestu sa povećanim rizikom, Društvo je dužno da ga premjesti na drugo radno mjesto koje odgovara njegovim zdravstvenim sposobnostima, u skladu sa Pravilnikom o sistematizaciji radnih mesta i odredbama Zakona na radu.

Neispunjavanje posebnih zdravstvenih uslova za rad na radnom mjestu sa povećanim rizikom ne može biti razlog za otkaz ugovora o radu, ali odbijanje obavljanja drugih odgovarajućih poslova iz prethodnog stava od strane zaposlenog je razlog za otkaz ugovora o radu od strane Društva.

III OBAVEZE I ODGOVORNOSTI DRUŠTVA

Član 13

Društvo je dužno da:

- 1) posebnom odlukom odredi lice za zaštitu i zdravlje na radu;
- 2) zaposlenom obezbijedi rad na radnom mjestu i u radnoj okolini u kojima su sprovedene mjere zaštite i zdravlja na radu;
- 3) obavještava zaposlene o uvođenju novih tehnologija i sredstava za rad, kao i o opasnostima od povreda i oštećenja zdravlja;
- 4) osposobljava zaposlene za bezbjedan rad;
- 5) obezbijedi zaposlenima korišćenje sredstava i opreme za ličnu zaštitu na radu;
- 6) obezbijedi održavanje sredstava za rad i sredstava i opreme lične zaštite na radu u ispravnom stanju;
- 7) sprovodi preventivne i periodične pregledе i ispitivanja opreme za rad, kao i preventivnih i periodičnih ispitivanja uslova radne sredine;
- 8) obezbijedi na osnovu Akta o procjeni rizika, propisane ljekarske pregledе;
- 9) obezbijedi pružanje prve pomoći, kao i da osposobi odgovarajući broj zaposlenih za pružanje pomoći;
- 10) zaustavi svaku vrstu rada koji predstavlja neposrednu opasnost za život ili zdravlje zaposlenih;
- 11) da odredi mjere za pružanje prve pomoći, gašenje požara i evakuaciju zaposlenih, u zavisnosti od radnog mjeseta i djelatnosti, kao i broja zaposlenih i prisutstva drugih lica;
- 12) donese Akt o procjeni rizika na radnom mjestu i u radnoj okolini.

Član 14

Društvo je obavezno da zaposlene osigura od povreda na radu, profesionalnih oboljenja i oboljenja u vezi sa radom.

Premije osiguranja padaju na teret Društva, a određuje se u zavisnosti od nivoa rizika od povređivanja i oboljenja u vezi sa radom.

Član 15

Društvo je dužno da zaposlenima izda na upotrebu sredstva za rad, sredstva i opremu lične zaštite na radu na kojima su primijenjene propisane mjere za zaštitu i zdravlje na radu i da obezbijedi kontrolu njihove upotrebe u skladu sa namjenom.

IV PRAVA, OBAVEZE I ODGOVORNOSTI ZAPOSLENIH

Član 16

Zaposleni ima pravo na zaštitu na radu i na zdrav rad, ali ima i obaveze i odgovornosti vezano za zaštitu i zdravlje na radu, a naročito:

- da se pridržava i primjenjuje propisane mjere zaštite i zdravlja na radu;
- da namjenski koristi sredstva i opremu lične zaštite;
- da radi s punom pažnjom, bez opasnosti po svoj život i zdravlje, kao i život i zdravlje ostalih zaposlenih;
- da pravilno rukuje sredstvima za rad i postupa po uputstvu proizvođača za bezbjedan rad;
- da se podvrgne ljekarskom pregledu na koji je upućen, naročito ako radi na poslovima sa povećanim rizikom;
- da sarađuje sa stručnim licem za zaštitu i zdravlje na radu.

Član 17

Zaposleni ne smije da započne rad pod uticajem alkohola i drugih sredstava zavisnosti.

Zaposleni je dužan da se podvrgne provjeri da li je pod uticajem alkohola i drugih sredstava zavisnosti u skladu sa propisima o bezbjednosti saobraćaja.

Član 18

Zaposleni ima pravo da odbije da radi u slučaju:

- da mu prijeti opasnost po život ili zdravlje zbog toga što nijesu propisane mjere za zaštitu i zdravlje na radnom mjestu na koje je određen, sve dok se te mjere ne obezbijede;
- ako mu Društvo nije obezbijedilo propisani ljekarski pregled ili ako se na ljekarskom pregledu utvrdi da ne ispunjava propisane zdravstvene uslove za rad na mjestu sa povećanim rizikom;
- rada na sredstvu za rad na kojem nijesu primijenjene mjere za zaštitu i zdravlje na radu;
- ako rad duži od punog radnog vremena, odnosno noćni rad, po mišljenju stručnog lica zaštite i zdravlja na radu i ocjene službe medicine rada, ugrožava život i zdravlje radnika.

Kada zaposleni odbije da radi u slučajevima iz prethodnog stava, a Društvo smatra da zahtjev zaposlenog nije opravдан, Društvo će o navedenom odmah obavijestiti inspekciju rada. Ukoliko inspekcija rada potvrdi neopravdanost zahtjeva zaposlenog, zaposleni je obavezan da Društvu naknadi svu štetu prouzrokovanoj neopravdanim odbijanjem obavljanja posla, a Društvo može pokrenuti i postupak otkaza ugovora o radu zaposlenom.

Član 19

U slučaju da zaposlenom prijeti neposredna opasnost po život i zdravje, ima pravo da preduzme odgovarajuće mjere zaštite u skladu sa svojim znanjem i tehničkim sredstvima koja mu stoe na raspolaganju, kao i da napusti radno mjesto i radnu okolinu.

V OSPOSOBLJAVANJE ZAPOSLENIH ZA BEZBJEDAN RAD

Član 20

Ospozobljavanje zaposlenih za bezbjedan rad vrši se prilikom zasnivanja radnog odnosa, premještaja na druge poslove, prilikom uvođenja nove tehnologije ili novih sredstava za rad, kao i kod promjene procesa rada koje zahtijevaju promjene primjenjenih mjera za zaštitu i zdrav život.

Član 21

Način i postupak ospozobljavanja zaposlenih za zaštitu i zdrav rad se vrši tako što se zaposleni upoznaje sa:

1. radnom okolinom i sredstvima za rad;
2. opasnostima, štetnostima i rizicima na radnom mjestu i radnoj okolini i na sredstvima za rad;
3. mjerama za sprječavanje, otklanjanje ili smanjenje rizika na radnom mjestu i u radnoj okolini;
4. pravima, obavezama, odgovornostima i ostalim elementima koji mogu biti od značaja za zaštitu zdravlja zaposlenog;
5. sredstvima i opremom za ličnu zaštitu na radu, koju je zaposleni dužan da koristi na radnom mjestu, načinom njihove upotrebe i posljedicama zbog eventualnog nemamjenskog korišćenja.

Član 22

Upoznavanje zaposlenih sa uslovima rada, opasnostima, potencijalnim rizicima, štetnostima radnog mjeseta i zahtjevima radnih mjeseta u pogledu primjene preventivnih mjera vrši se metodom razgovora, pisanim obaveštenjima ili putem pisanih uputstava.

Član 23

Pripremu i sprovođenje ospozobljavanja zaposlenih za zaštitu i zdrav rad vrši stručno lice zaštite i zdravlja na radu uz podršku rukovodilaca službi i poslovođa pijačnih objekata Društva.

Član 24

Rukovodioci službi, kao i poslovođe pijačnih objekata Društva dužni su da obavijeste stručno lice zaštite i zdravlja na radu prije početka rada zaposlenog o promjenama u smislu:

- premještaja zaposlenog sa jednog na drugo radno mjesto, sa imenom zaposlenog i nazivom radnog mjesa;
- preduzimanja izvođenja građevinskih, kao i drugih radova, sa imenima zaposlenih ili drugih lica koja vrše te radove;
- uvođenje nove opreme za rad i imenima zaposlenih koji će raditi na opremi;
- povrede zaposlenog na radu.

Član 25

Priprema i sprovođenje osposobljavanja zaposlenih za siguran i zdrav rad se vrši u toku radnog vremena.

Član 26

Stručno lice zaštite i zdravlja na radu u zavisnosti od rizika na radnom mjestu i u radnoj okolini, obavještava i informiše zaposlene postavljanjem oznaka (upozorenja) za zaštitu i zdravlje zaposlenog.

Oznake upozorenja moraju kratko i jasno upozoravati zaposlenog na obaveznu ili nedopuštenu radnju ili opasnost koja može nastati.

VI PREVENTIVNE MJERE

Član 27

Preventivne mjere se obezbjeđuju polazeći od sljedećih načela:

1. izbjegavanja rizika;
2. procjena rizika koji se ne mogu izbjegići na radnom mjestu;
3. otklanjanje rizika primjenom adekvatnih tehničkih rješenja;
4. prilagođavanje rada i radnog mesta zaposlenom, naročito u pogledu izbora opreme za rad i metoda rada;
5. odgovarajuće osposobljavanje zaposlenih za siguran i zdrav rad i izdavanje uputstava za rad na siguran način;
6. da prije puštanja u rad novih električnih instalacija, od organizacije ovlašćene za pružanje takvih usluga, obezbijedi dokaz o njihovoj ispravnosti, kao i ispravnost električnih instalacija koje su u funkciji.

Član 28

Ispitivanje električnih instalacija vrši se najmanje jednom u četiri godine od prethodnog ispitivanja od strane stručne i ovlašćene ustanove registrovane za ovu vrstu posla.

Član 29

Preventivne mjere u ostvarivanju zaštite i zdravlja na radu obezbjeđuju se primjenom savremenih tehničkih, ergonomskih, zdravstvenih, organizacionih, obrazovnih, socijalnih i drugih mjera i sredstava za otklanjanje rizika od povrjeđivanja i

oštećenja zdravlja zaposlenih ili njihovog svođenja na najmanju moguću mjeru, u postupku:

1. projektovanja, izgradnje, korišćenja i održavanja objekata namijenjenih za radne i pomoćne prostorije;
2. korišćenja i održavanja tehnoloških procesa rada sa svom pripadajućom opremom za rad, i usklađivanje hemijskih, fizičkih i bioloških štetnosti, mikroklima i osvjetljenja na radnim mjestima;
3. korišćenje i održavanje opreme za rad, korišćenje sredstava i opreme za ličnu zaštitu na radu čijom se upotrebom otklanaju rizici ili opasnost koji nijesu mogli da budu otklonjeni primjenom odgovarajućih preventivnih mjera;
4. osposobljavanja u oblasti zaštite i zdravlja na radu i druge mjere.

VII EVIDENCIJA, SARADNJA I IZVJEŠTAVANJE

Član 30

Stručno lice za zaštitu i zdravlje na radu vodi propisane evidencije o:

- zaposlenima za siguran i zdrav rad;
- zaposlenima raspoređenim na radnim mjestima sa povećanim rizikom i ljekarskim pregledima zaposlenih raspoređenih na ta radna mjesta;
- izvršenim pregledima i ispitivanjima opreme za rad i sredstava i opreme za ličnu zaštitu na radu;
- izvršenim ispitivanjima radne okoline;
- opasnim materijama koje se koriste u toku rada;
- povredama na radu, profesionalnim oboljenjima i bolestima u vezi sa radom;
- prijavama povreda na radu inspekciji zaštite i zdravlja na radu i MUP- u;
- radnim mjestima sa povećanim rizikom.

Društvo je dužno da, najmanje jednom godišnje, sačini izvještaj o zaštiti i zdravlju na radu zaposlenih, koji se razmatra na organima koji vrše poslove upravljanja zajedno sa izvještajima o poslovanju.

Član 31

Društvo za slučaj povrede ili iznenadne bolesti zaposlenog obezbeđuje sredstva za pružanje prve pomoći.

Ormarići za pružanje prve pomoći moraju biti opremljeni odgovarajućim sanitetskim materijalom.

Član 32

Stručno lice zaštite i zdravlja na radu sarađuje sa osiguravajućim društvima, organizacijom nadležnom za zdravstveno, penzijsko i invalidsko osiguranje i učestvuje u

donošenju zajedničkih stavova o pitanjima unapređenja zaštite i zdravlja na radu, kao i razvoju i unaprjeđivanju opšte kulture zaštite i zdravlja na radu.

VIII PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 33

Danom stupanja na snagu ovog Pravilnika prestaje da važi Pravilnik o zaštiti i zdravlju na radu ("Tržnice i pijace" d.o.o. broj 7368/1, od 24.11.2014.godine).

Član 34

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja na oglasnoj tabli Društva.

ODBOR DIREKTORA DRUŠTVA

PREDSJEDNICA

Kristina Mićković

Broj: 1439/1

Podgorica, 28.02. 2022.godine

Obrazloženje

Pravni osnov za donošenje ovog Pravilnika je Zakon o zaštiti i zdravlju na radu, ("Sl.list Crne Gore", br.34/14 i 44/2018).

Razlog za donošenje ovog Pravilnika je obaveza Društva da akte iz oblasti zaštite i zdravlja na radu uskladi sa odredbama Zakona o zaštiti i zdravlju na radu.

Ovim Pravilnikom detaljno su opisane mjere zaštite i zdravlja na radu kojima se otlanja i smanjuje opasnost rizika na radnom mjestu, organizovanje poslova zaštite i zdravlja na radu, obaveze i odgovornosti Društva vezane za sprovođenje i unapređivanje zaštite i zdravlja na radu, prava i obaveze zaposlenih vezane za zaštitu i zdravlje na radu, osposobljavanje zaposlenih za bezbjedan rad, preventivne mjere zaštite i zdravlja na radu i evidencija, saradnja i izvještavanje o preduzetim mjerama vezanim za zaštitu i zdravlje na radu.